

Abonamentul:
Pe an . . cor. 6—
Pe jum. an . . 3—
Pe un pătrar . . 1'50
Pentru România și
străinătate:
Pe an . . cor. 10—

GAZETA ROMÂNĂ

Redacția și Admi-
nistrația:
Budapest, IV., Ve-
res Pálné-utca 26.
Telefon Nr. 120-18.

Foaie socială-economică.

Proprietar și redactor responsabil:
Dr. LIVIU LINȚA.

Apare în fiecare Duminecă.

CĂLINDARUL SĂPTĂMÂNEI.

Duminecă	10	23	Orest
Luni	11	24	Victor, Mina, Vichentie
Mărti	12	25	Ioan, Nil
Mercuri	13	26	Ion Gură de Aur
Joi	14	27	Filip (Prins. postul Crăciun)
Vineri	15	28	Gurie
Sâmbătă	16	29	Matei evang.

Serbările dela Caransebeș.

În zilele trecute s'au desfășurat în inima Severinului, în cetatea generalului Traian Doda, serbări de o epocală importanță culturală. Două din cele dintâi societăți culturale ale noastre ș'au ținut în Caransebeș adunările generale ordinare: „Societatea pentru fond de teatru român” și „Reuniunea învățătorilor români gr.-or. din dieceza Caransebeșului”. Două societăți cu menirea de-a face școală cu neamul nostru: Învățătorii fiind chemați să facă educația etică-națională a micilor școlari, iar teatrul românesc aceeaș educație publicului matur.

Societatea teatrală a fost așa de fericită chiar a-și arăta puterea ei educativă în practică prin reprezentațiunile teatrale de înalt nivel artistic, date de trupa V. Antonescu.

A fost dar tot ce-am văzut în Caransebeș armonice încheiate prin una și aceeaș

idee, care a purtat serbările: creșterea națională a poporului nostru. Încheierea fericită, căci prin ea ni-se întipărește în minte și în inimă ideea și se îndeamnă în chip simbolic la vecinica conlucrare apostolii ideii. Și în acelaș timp încheiere măreață, căci e măreț să vezi pe apostolii celor mici alături de apostolii celor mari, să vezi străduințele unora luate și duse mai departe de ceilalți, cum iau râurile apele păraelor, toate având de scop cultivarea unitară, în acelaș senz, a sufletelor din fericită copilărie până la apusul bătrânețelor.

Din aceasta punere lângă olaltă a apostolilor, din suflul lor cald, s'a născut, mai vie ca oricând dorința de a-i vedea în dăinuitoare punere lângă olaltă și conlucrare, am ajuns să apreciem colosala importanță pentru sufletele noastre a conlucrării lor.

În aceasta zace importanța serbărilor dela Caransebeș.

Și încă în o împrejurare: În solidarizarea exprimată a tuturor păturilor noastre sociale, dela Vlădică până la opincă, în jurul apostolilor și a tendințelor lor. Seta noastră după unitatea culturală s'a exprimat astfel în chip grăitor. Nu mai puțin aceste serbări, prin toate momentele interne ce le-au constituit, prin ideile ce s'au ventilat și simțemintele ce s'au

exprimat ne-au dat dovada unei puternice voințe de afirmare culturală a neamului nostru. Mai ales această ultimă împrejurare am dori s'o subliniem, însoțind sublinierea de dorința cu o notă optimistă, notă de încredere în noi și în viitorul nostru să nu dispară nici odată din rândurile noastre.

Trupeii Antonescu îi revine marele merit a-o fi trezit imediat în noi. Tot ei însă îi revine meritul a ne fi trezit toate puterile voinței pentru a ne crea, în timp apropiat, cel mai puternic mijloc, prin care ne asigurăm viitorul: *teatrul românesc*, ca o a doua școală, ca întregirea și în parte înlocuirea celei dintâi. Acesta a fost cel mai însemnat moment din desfășurarea serbărilor.

Cadrele externe, în care s'au desfășurat strălucitoarele momente externe. Ele au fost date prin participarea unui public numeros din apropiere și din depărtări, prin aranjarea unei audiții muzicale, a unui strălucit banchet, și a unei animate petreceri de joc, o înlănțuire de frumoase jocuri românești, jucate de mândre fete în drăgălașe costume naționale. Podoaba cea mai aleasă a acestor mângăeri a fost țărâtimea represintată prin chipeșii și iscușiții cântăreși și orchestriști din Vrani și Mercina, cât și călușerii din Obreja.

FOIȚA.

OCTAVE MIRBEAU

PORTOFOLIUL.

Într'o seară târziu, după o zi nerodnică, Jean Guenille se hotărî să se întoarcă acasă... Acasă!... El numea astfel o bancă, pe care o alesese în squarul de pe place d'Anvers, și pe care dormea de mai bine de o lună, cu bolta unui castan drept baldachin... În clipa aceea, era tocmai pe bulevard, în fața teatrului Vaudeville, unde concurența în fiecare seară mai numeroasă, puțină sa agilitate, precum și nenorocul nu-l făcuseră să adune toată seara decât... doi bani de cinci... Și aceia chiar nu aveau curs, fiind străini...

Să dea doi bani stricați unui biet om ca mine... mai mare păcatul...

Și-i revedea pe domnul care-i făcu-se pomană... un domn frumos, bine îmbrăcat... cravată albă... plastron strălucitor... baston cu mâner de aur... Și Jean Guenille înălța din umeri fără ură...

Ceea ce-l supăra mai mult, era drumul până la Place d'Anvers... Era tare departe și ținea să doarmă pe banca lui. Rău nu-i era acolo...

nimeni nu-l deranja... căci cunoștea pe vardiștii cari străjuiau prin partea locului și cărora fiindu-le milă de el, îl lăsau să doarmă în toată voia...

— Sacristii!... spuse el... ce zi rea am avut... De trei săptămâni n'am avut zi așa rea... Are dreptate lumea când zice că negoțul nu mai merge... Dacă vina e a Englezilor... precum se pretinde... dracul să-i ia pe Englezi!

O porni la drum, cu nădejdea că va întâlni în cale-i un domn milos, ori un beiv generos, care să-i dea doi bani... doi bani adevărați... cu cari să-și cumpere pâne a doua zi de dimineață.

— Doi bani... doi bani adevărați... doar nu e California!... își zicea, mergând încetșor... căci afară de oboseală, mai pătimea de o ernie, care-l făcea să sufere mai mult ca de obicei.

Și, cum umbla de vre-un sfert de ceas, fără să-l fi întâlnit încă pe providențialul domn, el simți deodată, sub picioare, ceva moale... Se gândi mai întâi că era vre-o murdărie... Apoi, își zise că era poate ceva bun de mâncat... Mai știi?... Providența nu-i prea iubeste pe săraci, ea nu le prea rezervează surprize fericite... Cu toate acestea, își aduse aminte că a găsit odată în rue Blanche, o ciosvârtă proaspătă de miel, o ciosvârtă enormă și magnifică, căzută, fără îndoială din trăsura vre-unui măcelar... Ceea ce simțea acum sub tălpi nu era de sigur o

ciosvârtă... dar poate că era vre-o costiță... vre-o bucată de ficat, vre-o inimă de vișel...

— El își zise el... să vedem ce e...

Și se aplecă să culeagă obiectul pe care-l ținea sub picioare...

— Hai?... făcu el, după ce-l pipăi... nu e bun de mâncare... M'am păcălit...

Strada era pustie... Nici un vardist... Se apropie de un felinar ca să-și dea seama de ce ținea în mână...

— Ei, asta!... asta-i nostim... rosti el cu glas tare.

Era un portofoliu de mărôchin negru, încrustat cu argint... Jean Guenille îl deschise, îi cercetă conținutul... Într'una din despărțituri găsi un teanc de bancnote... zece bancnote de câte o mie de franci prinse între ele cu un ac cu gămălie...

— Ei, asta!... repetă el...

Și clătănând din cap adăugă:

— Când mă gândesc că sunt oameni cari au portofolii din astea prin buzunare... și prin portofolii câte zece mii de franci! Mai mare păcatul...

Căută și prin celelalte despărțituri... Nu găsi nimic... Nici o cartă de vizită... nici o fotografie... nici o scrisoare... nici un indiciu asupra proprietarului averei... pe care o ținea în mână.

Și închizând portofoliul își zise:

Societatea pentru fond de teatru român.

Sâmbătă, în 8 Noembrie n. la orele 9 și jum. a. m. s'a oficiat serviciul divin în catedrala gr.-or. română prin P. C. Sa Protosințelul dr. Iuliu Olaru cu mare asistență. La serviciul divin ia parte P. S. Sa Episcopul dr. Miron E. Cristea, însoțit de dignitarii bisericești, membrii comitetului S. T. R. și numeroși credincioși din apropiere și depărtări. Responzurile le-a cântat cu precizie și multă căldură „Reunirea de cântări” din Caransebeș.

Ședința I.

După serviciul divin se deschide prima ședință în sala festivă a magistratului orașenesc, la orele 11 și jum. prin membrul din comitet dl Vasile Goldiș. După dl Goldiș a luat cuvântul P. S. Sa Episcopul dr. Miron Cristea, salutând „Societatea pentru fond de teatru român” în numele său, al orașului Caransebeș și întregii dieceze.

În numele Asociațiunii salută S. T. R. protopresbiterul Andrei Ghidlu, iar în numele învățătorilor confesionali dl I. Vula.

Dl Goldiș mulțumește pentru salutări întâi P. S. Sale, apoi „Asociațiunii” și în fine învățătorilor.

Întrându-se la ordinea de zi, se alege notar al adunării generale dl dr. Horia Petra-Petrescu.

Urmează citirea rapoartelor, care se predau comisiilor.

Prezidentul comunică apoi, că secretarul literar dr. Horia Petra-Petrescu a anunțat conferința: „Năpasta” și „O noapte furtunoasă”. Dând cuvântul dlui Petrescu, acesta își citește interesanta și instructiva conferință.

Prezidentul mulțumește conferențiarului pentru expunerile sale și propune, ca această mulțumită să se introducă în protocol, iar conferința să se publice în „Revista teatrală”.

Ședința se închide, anunțându-se proxima ședință pe Duminecă la orele 3 și jumătate.

Ședința II-ă.

Ședința să deschide Duminecă la orele 4 și 30 min. Notarul, dl dr. Horia Petra-Petrescu ci-

tește protocolul luat asupra ședinței prime. Se verifică.

Raportul comisiilor.

Dl I. Vuia, ca referent al comisiei pentru înscrierea membrilor noui raportează, că s'au înscris cu totul 39 de membrii noui și anume I. Caba, inv. în Curte, membru fondator și 38 membrii pe viață. Suma taxelor după membrii înscriși face 4000 cor.

Dl dr. P. Barbu, ca referent al comisiei emise pentru revizuirea socoșilor raportează, că toate socoșile au fost aflate în ordine. — Starea averii societății cu 30 Iunie a. c. a fost peste tot 566,340 cor. 36 fil. Avera s'a sporit în anul din urmă cu 13,372 cor. 43 fil. Referentul propune să i-se dea absolutiv comitetului pe anul 1913 și să se voteze bugetul pe anul societar 1913—14. Se primește.

Urmează referada comisiei pentru cenzurarea raportului general prin referentul comisiei dr. G. Gârda.

Raportul se declară de primit. Se lasă în sarcina comitetului designarea locului, unde se va ține proxima adunare generală.

Alegerea comitetului nou.

Înainte de a intra în acest act, prezidiul dă citire scrisorii pe care i-a adresat-o viceprezidentul dl Virgil Onițiu și în care declară, că se retrage irevocabil din postul ce l-a ocupat 18 ani, ca să dea astfel posibilitatea intrării unor forțe mai noi în comitet. Dl V. Goldiș își ține de sfânta datorință, ca să releveze în acest moment meritele neperitoare ale dlui Onițiu pentru societate. El a lucrat cu zel apostolic ca nime altul, la reînvierea societății și de atunci încoaci în decurs de 18 ani cu absolută desinteresare. Propune deci să i-se voteze mulțumita protocolară și aceasta să i-se comunice în scris. Se primește.

Dl dr. C. Corneanu, ca referent al comisiei de candidare, propune să fie aleși în noul comitet următorii domnii: prezident: dr. Alex. Valda-Voevod, viceprezident: G. Dima. Membrii în comitet: dr. N. Vecerde, dr. I. Bloga, V. Goldiș, dr. I. Manlu, dr. G. Dobrin, dr. Tiberiu Brediceanu și dr. V. Branișce. Lista propusă

se votează în întregime. Cu acestea prezidiul mulțumind înc'odată P. S. Sale dlui Episcop pentru interesul ce l-a arătat față de desbaterile adunării generale și onoratului public pentru paciența cu care a urmărit aceste desbateri declară adunarea generală închisă.

(După „Drapelul”.)

O întrunire a tinerimei române studioase din Budapesta.

Budapesta, 19. Nov. n.

Poetul nostru Octavian Goga reîntorcându-se din călătoria sa de studiu din străinătate, în trecerea sa prin Budapesta a ținut să petreacă măcar câteva ore în jurul tinerimei studioase de aici, cu scopul vădit de a face un scurt și cuprinzător repertoriu despre cunoștințele D-Sale câștigate prin țările culte ale Occidentului, în acelaș timp a o îndemna la muncă culturală dezvoltată de intelectualele acestor țări.

Ar fi bine să fim în stare de a face posibil câtor de mulți fii zeloși de ai neamului a întreprinde atari călătorii atât de folositoare, acărora însemnătate nici că se poate discuta. S'a dovedit, că tinerimea română din Budapesta a priceput rostul activității dlui Goga, deoarece cu prilejul din chestiune, în seara dela 18 Noembrie st. n. a. c. s'a prezentat într'un număr foarte respectabil. Au fost de față în localul angajat în acest scop (restaurantul „Tisztsivelők Egyesülete” din str. Eszterházy) cam 150 de inși. Dl D. Vlad, președintele societății „Petru Maior”, salută în numele tinerimei pe dl Goga și apreciind atitudinea sinceră a acestuia față de tinerime, față cu generația tineră a neamului, roagă pe cei adunați să pe-

— El acum, să-mi fie de bine!... Va trebui să trec pe la comisarul de poliție. Asta-mi lungeste calea... și sunt tare... tare obosit... Nu, zău... n'am noroc în astă seară...

Strada era tot pustie... Nici un trecător... Nici un vardist... Jean Guenille se întoarse din drum și intră la comisariatul cel mai apropiat.

Cu mare greutate ajunse până la magistrat... Sdrențele de pe el, pielea descarnată și cenușie a obrazului lui... îi dădeau înfașurarea unui răufăcător. Cât pe-aci era să fie înhățat și dus la post... Dar prin blândețe, prin stăruință calmă, el obținu în sfârșit favoarea de a fi introdus în biroul dlui comisar de poliție...

— Domnule comisar de poliție, salută Jean Guenille, vă aduc un lucru pe care l'am găsit, adineaorea, pe stradă, sub picioare...

— Ce este?

— Asta domnule comisar... răspunse bietul om, întinzând portofelul cu degetele lui osoase...

— Bine... bine... Și firește... că nu e nimic în acest portofel?

— Vedeți și dtră, domnule comisar...

Acesta deschise portofeliul, scoase teancul de bancnote... le numără... Și cu ochii rotunzi de uimire:

— Dar, ian ascultă... ia ascultă... strigă el... Sunt zece mii de franci aci!... Dar sapristi!...

e o sumă enormă... o sumă enormă... Mii de diavoli!...

Jean Guenille rămase foarte calm... El rosti:

— Când îmi zic că sunt oameni cari au câte zece mii de franci în portofeliile lor... nu e mai mare păcatul?

Comisarul nu contenea de a-l privi pe vagabond cu o expresie în ochi... cu o expresie bizară, în care era mai multă mirare decât admirațiune.

— Și dta ai găsit asta?... Dar, sapristi... dta ești un om onest... un om de treabă. Ești un erou... N'am ce zice... ești un erou.

— O! domnule comisar...

— Un erou... nu mă dezic... Căci, în sfârșit... ai fi putut... În scurt, bravul meu... ești un erou, deh!... Actul dtale e splendid... este eroic... Nu găsesc alt cuvânt... meriți premiul Monthyon... Cum te numești?

— Jean Guenille... domnule comisar.

Comisarul ridică înspre tavanul afumat două brațe atestatoare.

— Și se mai numește și Jean Guenille!...*) Asta e admirabil... Bun de scris într'o carte... Ce profesiune ai?

— Vai, — răspunse cerșetorul, — n'am nici o profesiune...

*) Guenille însemnează în franțuzește; zdreanță N. Tr.

— Cum, nici o profesiune?... Trăiești din venit?

— Din caritatea publică, domnule comisar... Și într'adevăr, pot eu spune că trăiesc?

— A! drace! A drace! Mi-e teamă că lucrurile să nu strice... A! drace!

Aici comisarul făcu o strămbătură, și cu un glas mai puțin entuziast:

— În sfârșit... ești cerșetor?

— Deh... domnule comisar.

— Da!... Da!...

Comisarul deveni grav... După o scurtă tăcere:

— Unde ți-e domiciliul?... întrebă el din nou.

Jean Guenille răspunse cu descurajare:

— Și cum voiți să am un domiciliu?

— Nu ai nici un domiciliu?

— Vai! nu...

— Nu ai nici un domiciliu?... Vrei să glu-mești, bravul meu?

— Dar ești obligat să ai un domiciliu... obligat de lege.

— Și mizeria mă silește să nu am nici unul... Nu am de lucru... N'am nici o resursă. Și când înting mâna, mi-se dau bani stricați... Și apoi sunt bătrân și bolnav... Am o ernie...

— O ernie... o ernie!... Foarte bine... Dar nu e vorba de asta... Ai o ernie... dar nu ai domiciliu... Ești în stare de vagabon-

treacă cu atenția cuvenită espunerile D-Sale.

Dl Goga, într'un discurs de mai bine de o oră, face o nimerită comparație între țaranul cultului occident și între țaranul român, pe care îl consideră ca superior celui dintâi, mai vărtos din punctul de vedere al inteligenței naturale. Iar dacă totuș țaranul nostru se găsește în o stare atât de înjosită față cu țaranul francez, german, englez etc., cauza este, grava diferență culturală dintre așa numita burghezimea noastră și burghezimea popoarelor apusului. În apus, aceasta clasă a făcut revoluția cea mare franceză, a redesteptat sentimentul național german etc. ... iar la noi? ... Până mai ieri alaltăeri nici că prea dispuneam de aceasta clasă, care în timpul prezent pare că își epuizează toată știința și energia pentru asigurarea unui traiu fără de griji materiale și agonisirea de averi.

Hotărît, o activitate de acest soi nu înseamnă totala îndeplinire a misiunii burghezimei noastre, care în calitatea sa de factorul conducător al poporului trebuie să mai îngrijească și de propria sa cultivare, de dezvoltarea și perfecționarea cunoștințelor aparținătoare domeniului literaturii, câștigate pe băncile școlii, și mai presus de toate, de creierea unei adevărate culturi naționale, care este obligată a o sădi și prin straturile poporului.

Îndeamnă tinerimea să pună la cale toate pregătirile ei în scopul de a instrui în acest senz, drept-ce își exprimă dorința de a se pune temelia unui organ de publicitate, care să fixeze și să desvoalte directiva de urmat a tinerimei române.

daj... Ești pur și simplu vinovat de delictul de vagabondaj... Un erou... e evident... ești un erou... Dar mai ești și vagabond... Ei! dar!... ei! dar!... Și dacă nu e nici o lege pentru eroi... în schimb e una pentru vagabonzi... Și eu sunt silit să aplic legea... Îmi pare rău... îmi pare rău... fiindcă... ceea ce ai făcut dta, e... foarte bine... Dar... ce voiești? Legea e lege... Ce om curios ești, zău așa!... Și ce ideie ai avut să!...

Tot vorbind, saltă portofoliul pe podul palmei... Și urmă:

— Al da, portofoliul?... De acord... În locul și în situația dta foarte puțini sunt poate aceia cari l'ar fi restituit... Într'adevăr, așa este... Nu vreau să pretind că ai fost un imbecil aducându-mi acest portofoliu... Nu... dimpotrivă... Acțiunea dta e foarte meritorie... ea e demnă de o recompensă... Și această recompensă... pe care nu o cred inferioară de cinci franci... o vei avea, fără îndoială, de cum se va regasi — dacă se va regăsi vreodată — persoana căruia îi aparține acest portofoliu și cele zece bancnote de câte o mie de franci pe cari le conține... Da, dar asta nu însemnează că nu trebuie să ai un domiciliu... vezi? Înțelege-mă bine, Jean Guenille... Nu există nici în Cod, nici în aiurea nici un articol de lege care să te silească a gasi pe stradă

Espunerii dlui Goga i-au urmat mai multe răspunsuri din partea tinerimei, care în definitiv a înbrățișat cu însuflețire propunerea de mai sus și a decis înființarea cât mai de curând a revistei studențești propusă de dl Goga.

Peste tot s'a constatat o vie animație din partea tinerimei, precum și o solidaritate în vederea acțiunii din viitor, semne, care ne îndreptătesc la nutri cele mai bune speranțe despre viitoarea generație conducătoare a neamului.

Ideia dlui Goga de a chema tinerimea la o muncă națională, a fost cât se poate de nimerită și este deamă de urmat și de ceialalți factori conducători, a căror datorie firească este deasemeni să se îngrijească de educarea sănătoasă a tineretului nostru.

Popa Toșă.

CRONICA.

Pacea greco-turcă încheiată.

Atena. După tratative care au durat o lună de zile, s'au încheiat în sfârșit pacea cea atât de mult dorită de ambele părți.

In cercurile diplomatice de aici se atribuie mare însemnătate vizitei dlui Tache Ionescu, care a fost rugat atât de delegații turci cât și de guvernul grec ca să le slujească de mijlocitor pentru a se putea ajunge la o înțelegere.

Toate textele au fost discutate cu dl Tache Ionescu. Acest fapt este considerat ca un mare succes diplomatic pentru România. Omenii politici greci nu ascund marea lor satisfacție, că opera păcii dela București a fost continuată și consolidată la Atena.

un portofoliu plin cu bancnote... Dimpotrivă, legea care te silește să ai un domiciliu, există... Ah!... ai fi făcut mult mai bine, te asigur, dacă ți-ai fi găsit un domiciliu, în loc să găsești acest portofoliu...

— În cazul acesta?... — întrebă Jean Guenille.

— În cazul acesta — răspuse comisarul — iată... Vei petrece noaptea aceasta la post... și mâne te vom trimite la închisoare...

Sună. Doi vardiști se prezintă. Magistratul făcu un gest... Și în vreme ce-l duceau la post, Jean Guenille gemea:

— Ei! asta!... N'am nici un noroc, zău așa, pe ziua de azi... Și mă întreb acum dacă dobitocii iștia de burghezi n'ar face mai bine dacă și-ar păstra portofoliile mai cu grijă în buzunare?... Mai mare păcatul!...

(„Românul“)

Trad. de A. C.

GLUME.

— Din „Bobârnacl“.

Răutăcios.

— Un domn vine să șadă la teatru tocmai la spatele unei doamne cu o pălărie mare pe cap. Neputând vedea de pălărie nimic pe scenă, domnul să roagă: „Doamna mea, nu pot să văd nimic. N'ați fi atât de bună să luați măcar pălăria jos, pârul vi-l puteți lăsa pe cap“.

Delegații turci au exprimat dlui Tache Ionescu toată grațitudinea pentru serviciul adus păcii.

Edițiuni speciale ale ziarelor de aici anunță încheierea păcii relevând marele succes diplomatic al României și al dlui Tache Ionescu.

Rolul dlui Tache Ionescu.

București. Ultimile știri telegrafice ne aduc vestea, că împăcarea greco-turcă s'a făcut și că la acest rezultat a contribuit și dl Tache Ionescu, care aflându-se la Atena, a fost solicitat atât de delegații otomani, cât și de guvernul grec să facă pe intermediar.

Asta dovedește încă odată marele prestigiu pe care l'a dat României succesul guvernului prezidat de dl Titu Maiorescu în timpul conflictului balcanic și în conferința de la București.

Dl Tache Ionescu arată în declarațiile ce a făcut ziarelor și corespondenților străini, că s'a dus la Atena fără nici o misiune, dar fiind acolo solicitat să intervină pentru a aduce înțelegere între delegații turci și greci, a primit însărcinarea și este fericit că s'a ajuns la bun sfârșit.

Evident că împăcarea aceasta e bine primită de toată lumea, fiindcă ea înlătură încă una din piedicile definitive liniștiri a peninsulei balcanice.

Rămâne acuma în discuție numai granița Albaniei și este de sperat că se va sfârși repede și cu aceasta chestie.

Și are să ne bucure cu atât mai mult înțelegerea stabilită între Turcia și Grecia și care de altfel era dorită și așteptată de toată lumea și chiar de cele două state, că la această înțelegere a contribuit și un ministru român, solicitat să-și spună cuvântul său.

România este partizană hotărîtă a păcii și chiar intervenția noastră militară nu a fost făcută decât tot pentru pace. Civilizația are nevoie de pace și evident că oricând și ori unde vom putea să contribuim la menținerea păcii — firește fără a sacrifica prestigiul statului și interesele țării — vom da tot concursul nostru cu dragă inimă.

Regatul român are azi o situație care îi dă dreptul să joace rolul de stat conducător și care poate să joace un rol însemnat pentru hotărârea situațiilor internaționale.

SPRE ȘTIRE.

In numărul 44 al gazetei „Foala Poporului Român“ din Budapesta, a apărut un comunicat referitor la persoana mea de conștinut vătămător și calomnator. Nu mă demit în polemle cu numita gazetă, ci o duc înaltea judec'ortel.

Dr. LIVIU LINȚA.

INSTITUT Méris de haute,
 institut cosmetic de primul rang.
 Manipulare de obraz și mâni în tot felul. ** Massage, manicur. ** Remediu de înfrumusețire. Parfumerie.
 BUDAPESTA, IV., MUZEUM-KÖRUT 7. Etajul I.

NOUTĂȚI.

Vremea.

După călindarul de 100 ani: De la 10—14 ger și ceață, apoi ploaie și zăpadă.

Du ă Institutul meteorologie din Budapesta: Timp recoros cu ceață, apoi ploi reci, pe munți zăpadă.

Ministri primesc în audiență:

Ministru-președinte: Joi după amiază la 4 ore.

Ministru de honvezi: Joi dimineața la 10 ore.

Ministru de culte și instrucție: Joi după amiază la 4 ore.

Ministru de finanțe: Mercuri după am. la 4 ore.

Ministrul de agricultură: Vineri înainte de amiază la 11 ore.

Ministrul de justiție: Joi la am. 12 ore.

— **Moștenitorul tronului Francisc Ferdinand la Londra.** Ziarului italian „Corriere della Sera” i-se anunță din Londra, că moștenitorul tronului *Francisc Ferdinand* dimpreună cu soția sa, ducesa *Hohenberg*, a ajuns la Londra spre a face o vizită regelui Angliei la Windsor. Precum se afirmă, moștenitorul tronului duce regelui Georgiu un autograf al Împăratului Rege Francisc Iosif, prin care îl invită a vizita Viena.

— **Prințul Carol al României decorat.** M. Sa Împăratul Rege Francisc Iosif I a oferit M. Sale prințului Carol al României marele cordon al ord. Sf. Ștefan.

— **Tache Ionescu cetățean de onoare al Atenei.** Din Atena se anunță, că consiliul capitalei Atena a ales pe dl Tache Ionescu cetățean de onoare.

— **Moartea lui Nerva Hodoș.** Din Sibiu vine vestea, că *Nerva Hodoș*, unul dintre cei mai distinși publiciști români, fost bibliotecar ajutor al Academiei Române și Camerei Române, s'a stins din viață în floarea vârstei, de abia trecuse de 40 ani.

Iubit în toate cercurile societății românești atât la noi cât și în România, cunoscut pretutindeni prin scrierile sale, Neva Hodoș lasă unanime regrete.

— **Un divorț în familia regală șvediană.** Se anunță din Stockholm, că în curând va fi pronunțat divorțul *principelui Wilhelm și principesei Maria Pawlowna*. După cum afirmă ziarele engleze, cauza divorțului ar fi amestecul principesei în o afacere de șpionaj împreună cu ministrul rusesc din Stockholm.

— **Deputați condamnați.** Deputații care au aruncat în parlament cu calamariile asupra fostului ministru-președinte *Khuen-Héderváry*, au pățit-o de rândul acesta și anume: deputatul *Ioan Zakarlás* e condamnat la 1 lună închisoare, fostul deputat *Iuliu Markos* și *Ottó Hoffmann* la câte 15—15 zile închisoare.

— **Bulgarii trec la catolicism.** Liga națională bulgară compusă din elemente naționaliste, a ținut în Sofia o adunare în scopul de a discuta chestia trecerii Bulgarilor la biserica romano-catolică. S'a adoptat o rezoluțiune care invită toți episcopii în frunte cu exarhul și întreg clerul, precum și guvernul bulgar, să pună în modul cel mai străduitor trecerea la biserica catolică.

S'a decis apoi organizarea de întruniri în întreaga țară în scopul răspândirii ideii trecerii la catolicism.

Fac progrese Bulgarii, dar progrese bulgărești.

— **Iar s'a aprins un vapor pe mare.** De pe vaporul „Pannonia” al liniei Cunard a sosit o radio-telegramă, prin care anunță, că vaporul spaniol „Balines” s'a aprins pe mare. „Pannonia” a mântuit la vreme pe toți pasagerii ce se aflau pe el.

— **Averea „Societății pentru fond de teatru român”,** conform ultimului raport anual, s'a cifrat la 30 Iunie a. c. cu C 308,508.36 bani gata și C 257,832.— efecte (în preponderanță acții de bancă) total deci cu C 566,340.36, arătând față de 30 Iunie 1912 un spor de Cor. 13,372.43 bani.

— **Șpioni condamnați.** Săptămâna trecută s'a pertractat în Budapesta procesul contra șpionilor *Bravoura* și *Vellösi*, și s'a sfârșit cu condamnarea lor. *Bravoura* a căpătat 3 ani, *Vellösi* 4 ani închisoare de stat. *Vellösi* a primit cu un an mai mult, fiindcă era cetățean ungar.

— **Cât câștigă suveranii într'o minută?** Un colaborator al foii „Le Journal” s'a apucat să facă socoteala despre câștigul ce-l au pe minut suveranii și celelalte căpetenii de stat. Și iată la ce rezultat au ajuns:

Cel mai bine retribuit dintre toți este Țarul, autocratul tuturor Rusilor. Lista civilă a acestui cap încoronat este de 53.317,000 lei pe an, ceea ce i constituie un venit de 306 lei și 75 bani pe minut. După Țar, cu mare diferență totuși, vine împăratul monarhiei austro-ungare, care câștigă 132 de lei pe minut. În al treilea rând vine regele Peninsulei italiice, *Vittorio Emanuele III*; el încasează 74 lei și 33 de bani pe minut. *Wilhelm II* al Germaniei, care are o listă civilă de 11.564,200 lei de an, se rânduiește al patrulea cu 66 lei pe minut. *George V* al Engleterrei ia loc al cincelea în strălucitul șireag, cu 57 lei și 10 bani pe minut. *Alfons XIII* al Spaniei e remunerat, pentru ostenele sale de conducător de stat cu 51 lei și 91 bani pe minut. După monarhul spaniol urmează regele Suediei cu 36 lei, al Norvegiei cu 34 lei, regina Olandei cu 19 lei, regele Belgiei cu 18 lei, regele Danemarcei cu 13 lei și 50 bani pe minut. Lista clasificatoare a câștigurilor suverane, în scurta trecere de timp a 60 de făcănituri de secunde, o încheie menționatul colaborator cu regii: României, Bulgariei și Greciei, cari câștigă câte 6 lei pe minut.

— **Un tată cu 30 copii.** Pe asistentul de poștă *Schmedt*, după cum se vestește din Berlin, l'a alduit Dzeu în belșugare cu copii. În săptămâna trecută i-sa născut al 30-lea copil. Și ce e mai rar: toți 30 sunt la viață.

— **Un alt tată la 300 copii,** se poate numi *Charles Page* din Tulsa (America), căci până azi bogatul filantrop — care are o avere de peste 25 milioane — a adoptat 300 copii orfani și nădăjduiește până la moarte să adopteze până la 1000. A zidit un palat pentru sălășluirea lor cu tot confortul recerut, apoi le pune la dispoziție toate cheltuelile ce se recer pentru creșterea lor, putând a cerceta chiar toți universitățile și le-a asigurat prin testament toată averea sa după moarte.

— **Pantalonii în America.** La un congres al sufragetelor din Filadelfia s'a încuviințat ca toate femeile să poarte pantaloni. S'au adus fustei următoarele învinuiri:

1. Femeile trebuie să poarte mai multe fuste de-odată, pe câtă vreme nu se poartă decât o singură pereche de pantaloni.

2. În timpul verei fustele produc călduri.

3. Fusta este mai scumpă și mai voluminoasă.

... Rezon, vorba lui Caragiale!

— **Boala de mare — vindecată.** Groază de a călători pe mare a fost totdeauna în primul rând boala de mare, adică răul ce i-se face omului pe urma legănatului corăbii, care-i aduce o greață mare, apoi vomare cu săluri de crezi pe aci că o să mori.

O revistă medicală aduce știrea, că doctorul *Ernest Fischer* ar fi descoperit acum leacul ei. El recomandă legarea pântăcelui peste stomac cu un brâu lat de flanel, care va ținea stomacul pe loc și nu se va mișca încoaci și încelea, iar ca medicină întăritoare să se ieie *atropin*. Medicii susțin, că acest leac v'a alunga boala urâtă de pe corăbii.

x **Românul vânător dela fire.** De o grije mare s'a scăpat vânătorul nostru, că adică de unde să-și comandeze armele cele de lipsă, căci precum știm, acelea costă o sumă mare de bani. De această grije i-a scăpat acum *Radó* depositorul de arme din Budapesta, IV., *Egyetem-tér 5*, care furnizează armele cele mai excelente englezești, de *Shuli*, *Weinert*, etc., așa, încât e superfluu se mai umble prin străinătate după ele. Firma aceasta trimite oricărui ce cere, arme spre ales și spre probă.

x **O senzație a Capitalei** fac magazinele de ghete a fabricii *Dorndorf*. Sediul acestei fabrici e în Breslau, Germania, și e fondată de peste 50 ani. Românilor nu e necunoscută aceasta firmă, căci și în București are o filială mare.

x **Marele hotel Britannia** situat în locul cel mai potrivit al Capitalei Ungariei, abia cincizeci de pași dela gară, e o adevărată cenzație, ce privește tehnica modernă a zidirii de hoteluri. Entreul de marmoră, confortul cel mai îmbinat cu curățenia pedantă, saloanele admirabile de citit și conversație, restaurațiunea cea elegantă atrage pe ori-ce călător și care la cercetat va rămânea oaspe permanent.

x **„Hotelul Park”,** e unul dintre cele mai frumoase a Capitalei, s'a deschis acum vis-à-vis de gara centrală. 200 de chilii cu cel mai mare confort și prețuri foarte modeste. Români primesc favoruri de preț din care cauză îl recomandăm cu plăcere.

x **Atragem atențiunea on. public cititor asupra anunțului** publicat de fabrica de plane *Iuliu Kovács* a căruia deposit mare se află în *palatul Gresham*, acolo unde e și consulatul României, care pe lângă prețuri moderate și modalități favorabile de solvire servește cu plane și planine excelente, cari atât în monarhie cât și în străinătate se bucură de un renume bun. Se dau plane pentru diferite ocaziuni și în arândă sau împrumut pe lângă o taxă foarte moderată. Se reparază și acordează. TELEFON 110—66.

Puști de vânat
duple engleze cu ejector
Hamerle, cu ochian Mauser și Schönerer etc. și altele toate probate la
Radó magazin specialist în
arme de vânat
Budapest, IV., Egyetem-tér 5.

Laborator de arme moderne etablat.

Dela „Asociațiune”.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” publică concurs pentru următoarele burse pe anul școlar 1913/14:

1. Din „Fundatiunea Teodor Sandul” bursă anuală de K 400.— pentru școlile speciale de industrie (cum sunt: școlile de lemnărie și metalurgie din Aiud, Cluj, Murăș-Oșorheiu și Timișoara, școala pentru industria lemnului din Brașov sau școala de ceramică din Zlatna sau școlile de țesătorie din Késmárk și Ciszánádie, lângă Sibiu).

Dacă nu se vor găsi concurenți, cari urmează la asemenea școli, bursa se va da tinerilor cari urmează la vre-o școală inferioară de agricultură sau ramurile ei (cum sunt: școlile din Lugoj, Sânmiclăușul-mare, Șimleu și Mediaș, sau școala de vințeri din Aiud).

Busierii din această fundațiune au să se oblige în scris, că după terminarea studiilor se vor stabili în Ungaria pe teritoriu locuit de Români, iar în caz contrar că, în curs de 15 ani după terminarea studiilor, vor înapoia „Asociațiunii” suma ce au primit-o ca bursă din Fundatiunea „Teodor Sandul”. Această obligațiune va fi semnată și de părinții sau tutorii bursierului.

2. Din „Fundatiunea George Boeriu din Vad” o bursă de K 200.— pentru elevi de naționalitate română, înrudiți cu fundatorul, cari urmează la vreuna din școlile secundare din patrie; iar încât nu s-ar găsi astfel de pretenți, se vor da 2 ajutoare de câte K 100.— la 2 tineri, cari învață vre-o meserie și sunt înrudiți cu fundatorul.

Cererile pentru obținerea acestor burse se vor înainta Comitetului central al „Asociațiunii” în Sibiu — Nagyszeben str. Șaguna Nr. 6 până la 25 Noemvrie n. a. c. însoțite de următoarele acte: a) certificat de botez; b) certificat de studii în original sau copie legalizată; c) certificat despre starea materială a lor și a părinților; d) act prin care să se dovedească, eventual, că sunt înrudiți cu fundatorul; e) la bursa de sub 1. se cer dela concurenți și certificate de moralitate, de sănătate, despre praxa făcută, cum și că sunt primiți la vre-o școală de industrie sau agricultură.

Cererile întrate după termenul indicat nu se vor lua în considerare.

Sibiu, în 5 Noemvrie 1913.

Andrei Bârseanu,
prezident.

Romul Simu,
p. secretar.

Cu 10—15 mii coroane

se caută un companion pentru mărirea unei întreprinderi foarte rentabile. Respectivul trebuie să ia parte activă personal și el însuși manipulează cu capitalul ce-l investează. — Garanție deplină. Dacă voește a ocupa postul de cassar al întreprinderii, se beneficiază de un salariu lunar 250 cor. Deslușiri dă Adm. „Gazeta Română”.

BURSA.

Și în decursul săptămânii acesteia a rămas situația tot aceeași la bursa cerealelor. Nime nu cutează a se lăsa în speculațiune, căci de o parte situația cea nesigură a pieței de bani, de altă parte reținerea morilor celor mari dela cumpărări mai însemnate nu-i poate anima la o speculațiune mai intensivă. Reținerea a luat deci caracter permanent și numai ici-colea se poate auzi despre o cumpărare mai însemnată, ceea-ce are de rezultat că prețul cerealelor stă pe loc și variația e abea de câte 2—3 fileri.

Prețul produselor pe piața din Budapesta.

Grâu	100 chlgr.	cor.	22·20
Secară	100	”	16·60
Orz	100	”	14·05
Ovăș	100	”	15·60
Cucuruz	100	unguresc	13·20
”	100	românesc	13·60
Tărâțe	100	de grâu, mărunte	9—
”	100	” ” mari	9·30
Fân presat	100 chilogr.	”	7·60
Fasole mărunte	1 chilogr.	”	—26
” bob mare	1	”	—25
Mazere	1	”	—42
Linte	1	”	—35
Nuci	1	”	—
Alune	1	”	—

Prețul vitelor cornute.

(Informator: Fischl Lipót és Tsa B-pest, Lónyay-u 19)

Bol ung. îngrășați I-a calit. dela cor.	—85 până la	1·05
” ” ” II	—72	—88
” ” ” III	—66	—76
” pistrîi I	—	—
” ” II	—	—
Tauri (bici) I	—	—
” ” II	—	—
Vaci ungurești	—	—
” pistrîțe și juninci	—	—
Bivoli	—	—

Prețul vițelilor:

Vițelii vii calitate I-a dela cor.	1·30 până la	1·42
” ” ” mijl.	1·22	1·30
” ” slabi	88	1·06

Prețul oilor:

Cârlani prima calitate dela cor.	—68 până la	—74
” mijlocie	—56	—62
Oi	—52	—58
Sterpe	—25	—50
Berbeci	—47	—
Miei vii	—	—
” junghiași	—	—

Prețul porcilor:

Porci bătrâni grei peste 350 kgr.	s'au plătit chilogramul cu	cor.	1·18—1·22
cei de greutate de 280—350 kgr.	pe chilogram cu	cor.	1·12—1·16
Porci tineri îngrășați în greutate peste 300 kgr., pe chilogram	cor.	1·24—1·26	
de mijloc (220—300 kgr.) pe kgr.	”	1·26—1·30	
Târgul porcilor a fost mijlociu.			

Târguri.

(Căilindarul vechiu.)

În decursul săptămânii acesteia se vor ținea următoarele târguri de țară:

Marți, în 12-lea:	Chisdu, Cuciu, Detta, Ghialacuta, Gherghio-Ditru, Görösön, Huedin, Vințul de jos.
Mercuri, în 13-lea:	Chichinda-mare, Seghedin
Joi, în 14-lea:	Beclean, Cason.
Sâmbătă, în 16-lea:	Komárom, Olafălău-mare.

POȘTA REDACȚIUNII.

Sosindu-ne zilnic o mulțime de întrebări din toate părțile țării, pe lângă toată bunăvoința ce am avea-o, nu putem să dăm răspuns eparat în epistoale tuturor și aceasta nu ar putea-o face nici un ziar ce există de ani de zile. Rugăm deci pe on. cititori să citească cu atențiune rubrica poștii redacțiunii și dacă nu-și vor afla răspunsul în acest loc, desigur îl vor primi în scris.

Asemenea rugăm ca să nu ni-se alătureze timbre poștale pentru răspuns, căci răspunsul conform promisiunii date îl dăm gratuit.

Iorgu. Am primit documentul ce ni-l'ai trimis, dar după informațiunile luate dela locul competent — nu e deajuns. Procură imediat și documentul ce ți-am scris în epistola noastră din urmă și trimiteni-l cu posta proximă.

F. G. A. Nu'l cunoaștem și nici nu credem să fie vre-o persoană cu influință așa de mare, ca să-i poți încredința o afacere atât de importantă. Dute la Lugoj ori la Timișoara și cere sfatul dela directorul de finanțe și vei vedea ce zice. Noi credem, că ai întârziat ori vorbit pe românește: te-ai sculat prea târziu! Lucrurile de astea nu-s de lăsat de pe o zi pe alta, căci sunt legate de termen prin lege.

Viorea Costumul național e pentru o româncă cea mai frumoasă îmbrăcăminte. Da, costumul național e „Salonfähig” cum zici D-Ta. De sine înțeles, nu te vei duce în costum să faci vizita cutărei . . . . Cred, că ne înțelegem!

Ion B. eb. Ne întrebă că ce minune s'a întâmplat în Budapesta, de ai văzut când ai fost aici o mulțime de steaguri românești? Apoi lată îți răspundem; Nu numai DTa ai fost de credința aceea, că acele steaguri ce le-ai văzut făcând pe casele din Budapesta ar fi steaguri românești, culorile sunt aceleași, dar ele sunt și culorile orașului Budapesta, deci ca atare au și fost înarborate.

J. M. N. m. Dacă poți produce un atestat de sărăcie, ești scutit de timbru în procesul ce voești să-l începi. Advocatul DTale îți va spune asta.

Jurchescu. S'au expdat azi de-a dreptul la adresa DTale. Noroc!

Filip B. Iartă-l, îl-e doară fratele în mânia DTale nu știi ce faci iar mai târziu îți va părea rău de ceea ce ai făcut într'un moment de mânie. Faci prin asta un lucru ce e plăcut și oamenilor și lui Dumnezeu.

Ionel. Am fost Sâmbătă și am regulat afacerea. Altă dată nu lăsa lucrul pe ziua din urmă, sau cel puțin scrie direcțiunii, căci altădată îți fac spese.

N. V. Buc. Nu Vă recomandăm să cumpărați losuri pe rate, cu atât mai vârtos, că în România e oprită cumpărarea de losuri străine pe rate.

Rugăm pe toți aceia onor. cititori, care n'au primit răspuns în numărul acesta, să fie cu îndulgenți până la apariția numărului proxim.

Se caută un oficiant român

peste 40 ani etate, care dispune de o cauțiune de cel puțin 5000 coroane. — Salar lunar 200 coroane. — Oarele de serviciu dela 8—12, deci numai pe jumătate de zi. Are să manipuleze cu bani și puțină corespondență, ca cvitarea banilor și provocări de plătire. — Deslușiri dă Administrația „Gazeta Română”.

Dinți și cununii de dinți complete,

Coroane de aur, punți de aur cu totul fără structură, pe cari nu trebuie și nici nu se poate scoate din gură, se pot folosi imediat la vorbit și rumegat și se pregătesc în 24 ore. Cei din provincie pot aștepta gatarea lor. Garanție deplină pe zece ani. Prețuri foarte moderate. Tragere de dinți, de rădăcini, plombări, curarea dinților bolnavi etc. Plombării cu aur, platină, porcelan, etc.

I. Barna institut dentistic și de tehnică de dinți Budapest, VII., Erzsébet-körút nr. 54, parter

ECONOMIE.

Din raportul oficial despre starea economică.

Intreaga lună Octomvrie a fost săcetoasă, o apariție extraordinară, căci pe acest timp de regulă vin ploile. La începutul lunii Octomvrie temperatura scăzuse astfel, că în nopțile cele mai senine în părțile muntoase termometrul a arătat o scădere și sub 0, adică sub punctul înghețului. Către finea lui Octomvrie s'a mai ridicat temperatura și s'a pus o vreme mai moale cu o ploaie binecuvântată.

Seceta cea îndelungată a fost și ea priincioasă pentru produsele rămase îndărăt în coacere în urma ploilor celor multe de astăvară, astfel, că s'au putut coace și s'a putut astringe în tichă de pe câmp. Astfel culesul cucuruzului, tăiatul tuleilor, scoaterea cartofilor și sfeclelor, precum și a napilor s'a putut îndeplini într'un timp favorabil.

A fost însă nefavorabilă seceta cea lungă pentru arat și sămănat. Cu deosebire pentru pământurile smolnicioase, care pline de apă din ploile de vară s'au înțepenit astfel, încât deși au fost arate, dar în gllii atât de mari, încât nu au putut fi grăpate și sămănate, până acum târziu, când prin plouă s'au mai muiat încâtva.

În acele părți a țării, unde pământul e mai mărunt, sămănatul s'a făcut de vreme și între împrejurări bune, astfel, că după ploile din urmă, sămănaturile au început a crește atât de tare, încât s'a arătat lipsa de a le paște cu oile. Dar acele sămănaturi timpurii, care s'au făcut pe pământ mai gllios și tare, au suferit mult și sunt slabe.

Vin plânsori din multe părți despre pagubele ce le-au cauzat *șarecii de câmp* care s'au înmulțit în mod înspăimântător și care au pus-tiit nu numai sămănteles aruncate în pământ, ci chiar și sămănaturile înverzite, în deosebit trifoiul și lucerna.

De nutrețul de iarnă, mai nicăiri nu s'au atins economii, căci fiind timpul favorabil au mănătit vitele la pășune, care a fost destul de bune și ține și acum. Prin asta se poate zice, că iernarea vitelor e asigurată, căci iernaticul este încă neatins și e de nădăjduit, că în aceste vremuri grele financiare, economii vor fi scutiți de grija cea mare a nutrețului pentru vitele lor.

Despre starea sanitară a vitelor nu se poate zice, că e tocmai bună. În mai multe părți ale țării — cu deosebire în cele apusene — s'au ivit boala de gură și de unghii, între porci s'au ivit orbanțul iar între oi râia, — dar nu în mod sporadic.

Culesul vitelor s'au făcut între împrejurări bune și rele. Cei ce au grăbit cu culesul au un rod mijlociu și calitate slabă, iar cei ce au așteptat până a venit vremea cea bună și priincnică, au o calitate bună de vin.

În părțile Munșului și Magyaradului vinul e bun și au dat câte 8—10 hectolitri pe jugherul catastral. Prețul vinului șiler e 40 cor., a celui

alb 50 cor. pe hectolitrul, iar cel roșu e cu 80 cor. Vinul e căutat destul de bine.

În părțile Bisericii-albe, a Vârșefului și în Severin recolta e mai bună, ajungând la 20 hectolitri pe jug. catastral, dar calitatea e mijlocie. Prețul e 30—40 cor. pe hectolitrul.

În comitatele Albei-Infertore, Hunedoara și a Sibiului s'a făcut culesul între împrejurările cele mai favorabile. Atât cantitative cât și calitative recolta a succes. Vinul are conținut de zahar dela 16—21%. Prețul variază între 34 și 65 cor. pe hectolitrul, după ținut.

Acoperirea sămănteii cu pământ.

Cele mai multe sămănte a diferitelor plante încolțesc numai atunci în câmpul liber, dacă ele sunt acoperite cu pământ. Afunzimea la care se îngroapă va fi însă numai atât de mare, cât sămănta să aibă pe de o parte umiditatea trebuincioasă, iar pe de altă parte să nu să împedice intrarea aerului în ea. Din acest motiv, cu cât timpul este mai umed și pământul mai argilos, vom așeza sămănta mai în față și vice-versa, într'un pământ năsipos și în timp de secetă, vom pune sămănta mai adânc.

Mai trebuie să știm, că germenile (colțul) până ce să ivește la suprafața pământului să desvoaltă numai din materiile de rezervă (în-magazinate) în sămăntă. Dacă aceste materii se sfârșesc înainte de-a ajunge cotorul la lumină, planta tânără pier; volumul sămănteii hotărăște deci încă în mare parte, adâncimea la care să se așeze.

Dacă dorim ca toate sămănteles să răsără de odată, vom îngriji ca ele să fie așezate la aceeași adâncime. Această lucrare o execută sămăntătoarea în rânduri, care așează toată sămănta la o adâncime egală. La sămănatul prin împrăștiere, acoperitul sămănteii să execută mai perfect cu grebla. Grapa nu acopere sămănta de o potrivă, și lasă multe la suprafața pământului. Pentru sămănte ce trebuiesc așezate mai afund, ne folosim de plugul simplu și cel cu 2 și 3 brăsdare. Grânele le vom acoperi cu plugul, numai în pământuri ușoare și într'o climă uscată. Pentru sămănte foarte măruntă ne folosim pentru acoperitul lor, numai de tăvălug, și de grapa de spini. Cu acest instrument se acopere sămănteles de erburi, trifoiu, mac și câte odată și rapița și cânepa.

Cerealele trebuie sămănate mai adânc, în termeni mediu la 5 cm.; păstăioasele (leguminoasele) precum mazărea, fasolea, bobul le putem sămăna până la 8 cm.; bulbi de cartofi 10 cm. și într'un pământ năsipos chiar și până la 16 cm.

Pășunile.

Numim pășune acele locuri înțelenite, care servesc prin ierburile crescute pe ele la hrana animalelor noastre.

Deosebim pășuni permanente, cari servesc mulți ani în continuu pentru păscut, și pășuni trecătoare, adică acelea cari servesc în prima

linie ca cositură sau arătură și apoi le mai folosim în acelaș an după recoltă prin pășunat cu vitele noastre.

Noi vom vorbi numai despre pășuni permanente. Locurile cari nu le putem folosi nici pentru arătură nici pentru cositură, le vom destina pentru pășune.

Acolo unde cultura vitelor și cu deosebire a vitelor pentru producțiunea laptelui este în floare, vom găsi pășune chiar și pe pământurile cele mai bune și îngrijite. Este o idee greșită dacă sub pretext de economie neglijăm pășunile noastre.

Le vom da deci tot aceeași îngrijire ca și cositurilor și cheltuelile făcute ne vor răsplăti cu prisos atât prin cantitatea cât și prin calitatea ierburilor.

Deosebit de aceste înprijiri mai avem de notat, că canalele de scurgerea bălților ce s'ar afla pe pășunile noastre să le facem pe cât se poate de largi la gură, căci altcum se strică prin picioarele animalelor. Pentru vite vom crea adăposturi în contra arșiței soarelui și vânturilor reci. Acest scop îl vom ajunge mai ușor și mai ieftin prin plantațiuni de arbori, cari cresc repede.

O condiție esențială pentru pășune este să avem apa necesară pentru adăparea vitelor.

Ce privește păscutul însuși nu vom permite ca vitele să se împrăștie dela început peste toată suprafața pășunii, căci ar călca mai mult decât ar mânca din iarbă. Vom împărți toată pășunea în mai multe divizii, cari se pasc treptat cu diferite specii de animale. Vom paște mai întâi cu vite mari cornute, fiindcă lor le trebuie iarba cea mai lungă, apoi vin caii și la urmă de tot oile.

FINANCIARE.

Piața de efecte și valori.

Pe piața de efecte și valori nu s'au încheiat nici atâtea afaceri, câte s'au încheiat la bursa de cereale, deși și aceasta stagnează cu totul. Rapoartele sosite din străinătate au fost foarte nefavorabile și astfel i-a lipsit piaței impulsul extern, ceea-ce a și produs schimbarea direcției din săptămâna trecută. Situația politică externă ce-i drept n'are să îngrijoreze speculațiunea, căci acum a dispărut ori-ce pericol de noi complicațiuni, dar situația cea tulbure a politiceii interne dă ansă la mari precauțiuni și nime nu cutează să investeze sume mai însemnate în efecte și valori. Atențiunea bursei s'a îndreptat spre piața de bani, dar și aici a înțrat de nou o stagnație, încât împrejurările sunt de un astfel de caracter, încât ele nu inspiră nimeruia o încredere sau mai bine zis o siguranță.

Cu un cuvânt speculațiunea efectelor și a valorilor s'a redus activitatea sa numai între cadrele cele mai strinse, azi speculează numai elementele de profesiune ale burzei, căci publicul nu numai că nu cumpără, dar nici nu se prea grijeste de afacerile de burză.

Croitoria cercurilor de elită

NOSZLOPI HENRIK

CROITOR DE PRIMUL RANG

FONDATA LA ANUL 1895.

BUDAPEST

V. LIPÓT-KÖRUT 31.

I. ETAJ. TELEFON 90-79

LUCREAZĂ CELE MAI BUNE STOFE ENGLEZE.

FASON ELEGANT NEINTRECUT.

CEL MAI

NOU SISTEM DE ABONAMENT DE HAINE.

LOCALURI DE DISTRACTIE.

CABAREUL MEDGYASZAY

Scena modernă

Andrássy-út 69. Telefon 93-16.
Inceputul la 1/210 ore.

Dela 29 Oct. Incolo a inceput programul de Noemvrie. Ciclul cel nou alui E. Kálmán „Emigranții”, Nusinczy se însoară, Rocco. Asta Nielsen, Pufi în vapor, Tisza în club, Zilele ultime din Pompei. Se produc: Medgyaszai, Kók ny, Szalontai, Vidor, Hadrik Anna, Boross, Kováry, Huszár, Papp János și alții.

In fiecare Duminică d. a. la 1/4 ora CABAREUL A.L.B.

Casino de Paris

Atracțiuni renumite. Sistem parisian. Local de :o: nou reconstruat. :o:

Inceputul la 1/312 ore în fiecare zi.

Palais de Danse

Szerecsen-u. 35. Telefon 120-77.
Inceputul la 1/211 ore.

Program nou senzațional.

După producțiune petrecere de dans parisian până'n zori.

BAR AMERICAN. Bilete se pot comanda anticipativ la biroul de bilete Bard Andrássy-ut 1, Kossuth Lajos-u. 4. și 9 ore la Cassa.

FONDATA ÎN 1863.

Premiată la expoziția milenară cu medalia de argint de stat.

OTTENREITER KÁROLY

manșier și bandagier
deposit de articoli pentru
aranjamente de duelat

BUDAPEST

IV., Koronaherceg-u. 3a.
(In curte).

Recomandă depozitul său bine asortat în mănuși de glăce șvediene și de piele de cerb.

Se fac la comandă perini, pantaloni și laibere din piele de cerb în execuția cea mai bună.

Mobile de lemn
tare lustruite și
mat

O
G
L
I
N
D
I

Mobile de fier
și aramă
(pacfon)

Platthy és Társa

deposit de mobile

Budapest, VII., Wesselényi-u. 24

Divanuri, șes-
longe, matrațe
și arcuiri de pat

M
A
R
M
O
R
A

Aranjamente de
cuine și ante-
șambre.

ANUNȚURI

CU PREȚURI MODERATE SE PRIMESC

LA ADMINISTRAȚIUNEA

„GAZETA ROMÂNĂ“

BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 26.

Tea mărunță excelentă

Căștigată din teurile cele mai fine și nobile mestecată cu flori de Pecco pe o jumătate de ch. la cor. . . . 2 90
Servim bucurios cu catalog de prețuri peste alte sorturi foarte fine de teuri în provincie expedăm la comanda de 3 kilograme franco cu rambursă. Pachetarea nu se computează. Societatea de import de tea

KARAVAN tea behozafali társaság
Budapest. V., Gozsdú-udvar.

S'a deschis

în partea cea mai elegantă și confortă a Capitalei

HOTELUL „PARK“

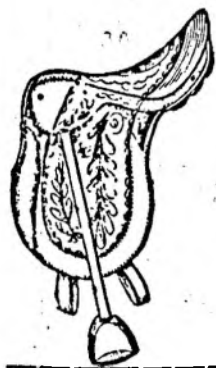
cu saloane restaurant și cafenea splendidă vis à-vis de gara centrală, PIATA BAROSS Nr. 10. În fiecare seară concertăză renumitul **Rigó Jancsi jun.** cu banda sa completă

Garay Armin
hoteller și proprietarul cafenei **SORENTO.**

Ignatie Bacșák

fabricant de
șăi engleze.

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 30.
(Külsőkerepesi-ut).

Grossmann Alajos,

monteur de aparate
de tocit vin și bere

Budapest, IX., Lónyai-utca 54.

Hencz Ferenc és Fia

Fabrică de obiecte de măsură și
depou de materiale de lemn de lucrat

BUDAPEST, XI., Mester-utca 31.
Telefon 61-26.

Gătește obiecte de edificii și
mobile de aranjament.

CAROL UNGOR

intreprindere de mobile de
lux, de antișambre, cuine și
toffelul de obiecte de măsură

Budapest, IX., Páva-u. 24.
Secțiune specială p. reparaturi.

Firme de artă

din sticlă de
oglinză pen-
tru institute
de credit, industriale și comerciale și pentru
provincie pe lângă garanțiile favorabile execută

IULIU KOZMA atelier
de pictură
Budapest, Üllői-ut 49. Telefon József 41-41

Pentru scopuri de expoziție, prospecte de fabrici.
Restaurări de tablouri pictate Prelimnariile se dau gratis!

Worel Alajos salon de pian

Vinde, schimbă
și împrumută
piane și pianine.

BUDAPEST,
X., Ferencz-körut 18.

Iacob Reichenberg

MĂESTRU COJOCAR

ȘI MARE DEPOSIT DE ARTICOLI DE PIEI
Budapest, Belváros, Hajó-utca 16-18.

Înainte de a Vă comanda articoli de pielării, Vă atrag prețuita atențiune de a vizita modelurile mele proprii și din străinătate.

Hotel „BRITANNIA“

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 39.

50 de pași dela gara de apus.

* O minime în tehnica modernă de hoteluri.
* 200 chilii admirabile dela 4 cor in sus.

Enric Fabri, director.

Fabrica de motoare de gaz din Urezda
mai înainte MORITZ HILLE

Reprezentanța generală: **Ernest Kalmár** inginer-
mașinist.
Budapest, V., Podmaniczky-utca nr. 4.

Motoară de oleu brut și gaz de pământ.
Motoară DIESEL și de gaz sugativ de benzin și benzol în toată mărimea.

LOCOMOBILE.

Specificațiuni de spese cât și esmiterea inginerului gratuită.

Thiel Ferenc Salonul de robe
pentru dame și domni

Budapest, IV., Irányi-utca 19-21. (Mezanin 6.)

Stă în legătură cu firmele cele mai distinse din Anglia. Serviciu atent și prompt, și efectuarea cea mai elegantă. Muncitori de primul rang.
Telefon 50-16. Telefon 50-16.

Salon de robe pentru dame.
Salonul Káldor

VIII., József-körút 20 mezanin

Se lucrează după fasonul cel mai nou englez și francez mai ieftin și mai elegant
Curs separat de desen și de croit.

În depozitul meu (în):
Stofe pentru costumuri de dame. Stofe pentru vestminte bărbătești, pardiseu, palton de iarnă, jachete și pantaloni. Mătasă. Căptușală. Bumbi.

Rog-ă ne orora cu vizita. -- Cu stimă:
ALBERT GLÜCK
Iost volager la firma Barber Izidor & Co
Budapest, VII., Dohány-utca 12.

HEIDUSKA ÁRMİN atelier de
cojocărie
Budapest, IV., Rosuth Lajos-u. 15., III. et. 7.

Lift gratuit. Telefon 119-66.

Producție proprie de articoli de piel după moda cea mai nouă. Sortiment bogat în jachete, paltoane, boavuri, mușuri cât și în tot felul de articoli ce cad în această branșă. -- Modele originale franceze și engleze sunt permanent la vedere. -- Se execută pălării de piel după moda cea mai nouă. -- Comandă, străformări și reparări se efectuează prompt cu prețuri moderate.

LUX & HOCK

croitori englezi pentru bărbați
Budapest, IV., Váci-utca 45 I-etaj .1.
Aducem la cunoștința un public, că am deschis în 15 August anul curinte în strada Váci-utca Nr. 35 etajul prim 11

Salon de croitorie pentru bărbați
conform receințelor moderne. -- Rugăm pentru binevoitlerul sprijin.

ANDREI PISSCO
măestru-cojocar
BUDAPEST
IV., Váci-u. 52.

Întreprinde, gătește și ține în deposit tot felul de garnituri fine pentru dame, ca mușuri, șaluri, căpițe, etc., etc. Vând și cumpără piel nelucrate.
Păstrezi! Străformezi! Peperazi!

HÜBNER ANTAL POSOMANTIER
BUDAPEST, VIII., József-utca 16-18.

Gătește posomanterii de prima calitate pentru mobile, uniforme și biserici în executarea cea mai bună și cu prețurile cele mai convenabile pentru comandă din provincie.

DERKITS ÉS TÁRSA

croitor englez pentru bărbați
cât și pentru militari și preoți români
Budapest, IV., Kecskeméti-utca 5.

Papp László

croitor englez de dame și domni
Budapest, IV., Papnövelde-utca Nrul 6.
(În edificiul scoalei.)

Cumpărare și vânzare

de tablouri pictate, anticități, obiecte de artă, mobile, covoară și alte anticități la

Sándor, Budapest, Korona-u. 1.
(Colțul dela Váci-utca.)

Reclama e sufletul comerțului.

Fabrica de ghete

Gondor

Breslau (Germania).

Aceste ghete sunt de toți cunosătorii
: recunoscute. :

Preț unison:
Cor. 15.—, 18.—, 21.—.

BUDAPEST
IV., Váci-utca nr. 11.
IV., Muzeum-körút nr. 41.

Löff és Porea

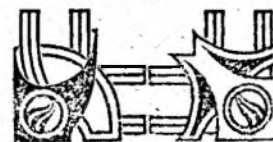
COJOCARI

Budapest, Erz ehet-kö-ut 24.

Wesslényi-utca. 45.

(vis-à-vis de „GAMBRIUS“)

Recomandăm articoli cel mai fini de piel gătite în lucrătoarele noastre. Executăm reparaturi și străformări cu prețuri convenabile. -- Comandele se efectuează după lista de modă. -- Obiecte de piel, vestminte de iarnă, covoare primim pe lângă taxă moderată cu garanță pentru păstrare contra molilor.

Articoli de piel în executarea cea mai fină se află la

KÖSZEGHY JÓZSEF

măestru cojocar și magazin de obiecte de piel
BUDAPEST, IV., Veres Pálné-utca 12.

Mare deposit în articoli gata conform model celor mai noi. Obiecte de piel și covoară se primesc spre păstrare cu garanță. Telefon 16-41.

Fondată la 1870. Telefon József 24-88.

Fabrica de perii Wolsky

Budapest, VIII., Magdolna-u. 18.

Își recomandă producțiunile sale recunoscute de bune și solide spre scopuri industriale, economice și tehnice.

Comandele din provincie se efectuează punctual.

Stimată Doamnă!

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că repășit am cu ziua de azi din firma Gustav Lessner și am deschis sub firma

GUTH și HALÁSZ
BUDAPESTA, IV., BÉCSI-UTCZA 3.

Magazin de confecțiuni pentru dame.

Ținem în depozit cele mai bune stofe de modă pentru dame, articoli-de mătasă, catifea și de spălat și Vă rugăm să ne onorați cu prețurile încredere.

Recomandându-ne bunavoinței DV. suntem cu toată stimă

Sigismund Guth și Michail Halász.

Láng Lajos, farmacist

reprezentanță generală și
depon al fabricelor din străinătate

Budapest, VIII., Népszínház-utca 31.

Prezervative de gumă. Parfumaril. Irigatoare. Tuburi de gumă pentru materile (noutate deosebită), pe seama moștelor articol important (și pentru vinzare). **Perii de dinți** noutate japonează, foarte frumoase și ieftine. Creme de dinț. Articoll de toaletă. Pudră, cremă, săpunuri.

Nu uitați

onorati cititori, în caz, că comandați ceva sau cereți cataloguri ilustrate dela firmele anunțate în foaia noastră a Vă provoca la „Gazeta Română”, căci prin asta ne faceți și noauă un bun serviciu dar și Dvoastră Veți fi prompt serviți.

Hotel PARK

BUDAPEST, VIII., BAROSS-TÉR Nr. 10.

și-a deschis admirabilul

restaurant și grădina de iarnă.

Concertează RIGÓ JANCSI jun. și banda sa.

Cu stimă: **Stefan Winkler**
fost ani îndelungați primbucătar al
hotelului „PANNONIA”.

Minus Jakab, deposit de tapeturi

BUDAPEST

Deposit principal: Rákóczi-ut 6. (In curtea bazarului.)

Cel mai mare asortiment de tapeturi din țară și străinătate.

Decorațiunile de tapeturi se efectuează pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Parapete pururea în deposit.

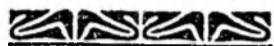
Madam Füredi Béláné
salon de modă de dame francez și englez
Budapest
IV., Rossuth Lajos-utca 15. III. 3.

HUSZÁR ISTVÁN

tâmplar de artă și aranjator de locuințe

BUDAPEST, KISFALUDY-U. 3.

Efectuează exclusiv numai mobile de calitate bună, conform planurilor proprii, eventual după desemnuri date.

Hevő Testvérek

BLÁNARI

Budapest,
VIII., Baross-u. 45. II.

BAUMGARTEN TESTVÉREK

atelier electrotehnic de lustruri și galvanizare

Intreprinde aranjamente de iluminatie, de transmisie de forță, de telefoane și sonerie.	Telefon József 42	Montare și reparare de motoară și stabilimente industriale.
	Expoziție permanentă de lustre	

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9.

Ține în deposit totfelul de obiecte de piele: ca paltoane, escharpee și mufuri.

Comandele și străformările se efectuează punctual, pe lângă prețuri solide. Totodată primesc în păstrare vesminte de lână cu garanță.

Rothauser Dezső

electrotehnic

intreprindere electrotehnică

BUDAPEST, Bokréta-u. 10.

Telefon József 4-04. Telefon József 4-04.

În deposit se află jarete Wolfram.

Atelier artistic pentru pictura sticlei și mozaicuri de sticlă venețiană.

Palka József

proprietarul crucel de aur papale pentru merite „Pro Ecclesia et Pontifice”

Budapest, VII., Baross-ut. 59.

Fondat în 1894. Telefon József 2-71.

Pregătește în stil modern ferestle colorate pentru bisericile în execuție simplă și artistică.

Mozaicuri venețiane de sticlă

Icoane pentru altar, ornamente și statuete pentru păreți în execuție artistică din material venețian — Modele și prospecte trimise gratuit. — La cerere mă prezint în persoană pentru luarea în primire a lucrărilor.

Dinți cu cununi de dinți complete dela 3 cor. în sus. Îndepărtarea rădăcinilor superflue. Cununi de dinți fără structură garanță de 10 ani Plombări cu ciment, aur porcelan și platină dela 3 cor. Curățire de dinți 2 cor. Tragera dinților insensibilă. Mașini de regularea dinților.

Polgár Károly

absolvent al facultății de medicină din Viena, cu diploma de medic dela facultatea din Würzburg.

Budapest, VII., Rákóczi-ut nr. 20.

SUCCESORUL VĂD. MERLE JÁNOSNÉ

WAKUN FÜLÖP blănar

BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCA 5.

Depozit bogat în tot felul de blănării, producțiune proprie cât și în boauri și mufuri. Blănării se primesc spre păstrare peste vară.

Pasinger Lajos, măsar
Budapest, IX., Mátyás-utca 5.

Intreprinde aranjamente de birou în stilul cel mai modern începând dela cele mai simple până la cele mai fine cu prețuri moderate.

VINURI
vechi și noi de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Siria (Világos) Petru Benea, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb 82 fil., Rizling 86 fil., Roșu 1 cor., Șiller 78 fileri., Carbenet 1 cor. 10 fileri.

Vinuri noi: Rizling 62 fil., Șiller 60 fil., vin alb 58 fileri.

Expediez la dorință în sticle și în cantitate mică vin. Vinul se expediază cu ramburs, dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie. Vase dau împrumut pe timp de două luni. Pentru calitatea vinului garantez.

PETRU BENEA,
proprietar și neguțator de vinuri
VILÁGOS (SIRIA, ARAD VÁRMEGYE).

HOLOCHER SIGISMUND:

RESTAURANT SAVOY

pentru ocaziuni saloane separate mai mici și mai mari. Cuiună de primul rang și beuturi excelente.

Serviciul cel mai prompt la cununi, banchetură, dejunuri și dineuri. — Pentru conveniri sociale saloane gratuite.

Muzică de prim rang. Sub conducerea lui **Lukács F.** fost primchelnicul restaurantului Freirelitz

Salon de mobile vechi
A. Zierlich, Budapest

IV., Ferenciek-tere 3, mezanin (Bazarul regal).

Merită a-l vizita! Ocazie bună pentru mobile! Ține numai 40 zile! Mobile cetățenești și domnești pentru 300 camere de vinzare cu prețuri uimitor de ieftine! Alegere mare în mobile noi și vechi! Celor din provincie împachetare gratuită! — Telefon Nr. 82-13.

Răspândiți foaia între popor!

Ioan Kaszás călțunar, gătește cele mai fine ghetete pentru domni și dame
BUDAPEST, IV., VÁGZI-UTCA 42.

SZABÓ JÓSZEF

croitor
BUDAPEST,

IV., Magyar-u. 52. mezanin (colțul Kecskeméti-u.)
TELEFON: 141-83. TELEFON 141-83.

Mare deposit în pălării de dame împodobite cât și forme singure

DELI & COMP.

FABRICĂ DE PĂLĂRII

Budapest, Dob-u. 16, Palatul Goszdu.

FABRICĂ ȘI ȚINE ÎN DEPOSIT BOGAT

PĂLĂRII

pentru bărbați, dame și copii.
Repararea și colorarea de pălării se primește și efectuează prompt.
Se dau împrumut cilindre și se calcă momentan.
Se primește călcarea de pălării de dame și transformarea lor.

IULIU KOVÁCS
SALOANE DE PIANURI
Budapest, V., Ferenc József-tér (Palatul Gresham).

Se recomandă binevoitoarei atențiunii a onoratului public .. român. ..

Correspondență română și franceză.

Goszleth István és fia
atelier de fotografie și pictura acum
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 7.

Telefon 15-64.

IOSIF RADVÁNYI
Intreprindere de tălpuit ghete la moment
Budapest, VIII., Práter-utca 6.

Primește comande după măsură după fazonul modern, conform gustului englez și francez. Execut comande conform ordinațiilor private ori medicale, ghete ortopedice pentru picioare simțitoare, înghețate, dureroasă, pentru creșteri neregulate, schiopi sau picioare artificiale. Ghete pentru sport, vânatoare sau pentru turiști după model sau după măsură, dacă e comanda urgentă în 3 zile sunt gata.

Reparaturi se pot face momentan. La cereri în scris vin personal sau răspund, lucrul îl trimite acasă, cu ofertă de preț servesc gratuit.

„RISKA“
praf conservator de vite
unicul leac contra boalelor de gură, de unghii, a boalelor de porci și a ciurii de găini. Îngăduit prin ord. ministrului de agricultură.

■ Prețul unui pachet original cor. 3. ■

Deposit principal:
Meller és Társa
Budapest, VI., Károly-körut 10.

Telefon József 40-20. Telefon József 40-20.

Grand Hotel Savoy
BUDAPEST, VIII. JÓZSEF-KÖRUT 16.

Modern reconstruat și renovat cu 120 chilii încălzite cu abur. -- Lift. -- În fiecare chilie apă rece și caldă. -- Prețuri moderate începând dela 3 coroane în sus.

Rog sprijinul onor. public român

Teodor Szabó, director.

Telefon: József 20-62. — Telefon-interurban: József 20-53.

Ioan Székely călțunar pentru domni și dame
Budapest, IV., Veres-Pálné-u. 20.

Gătește ghete veritabile, fazon englez și francez în cea mai bună și elegantă ajustare.

BAKÁTS ERNŐ

CROITOR ENGLEZ ȘI FRANCEZ PENTRU DAME
BUDAPEST, KECSKEMÉTI-UTCA Nr. 6, I.

Comandele din provincie se efectuează prompt.

FRANCISC DULL
MĂSAR ARTISTIC
Budapest, IX., Ferencz-utca 13.

La comandă efectuează cele mai solide mobile cu prețuri ieftine.

SUCCESORI CZEIZER MARGIT
TÓTH NÖVÉREK
magazin de pălării de dame
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 24.

Pălărilile ce'e mai moderne, forme, decorațiuni. — Transformări cu prețurile cele mai convenabile și efectuare promptă.

Confiseria ILLÉS
Budapest, VII., Erzsébet-körut 32.
Vis-à-vis de Orfeul Royal.

Schmidt János
institut pentru ridicarea altarelor
Budapest, Kőbányai-ut Nr. 53.

Pregătește altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în ori ce stil, conform pretenziunilor artistice și pe lângă prețuri convenabile. Se recomandă ca specialiști de München la renovarea altarelor vechi. Planuri și cataloage trimite gratuit precum și primirea muncii o fac pe spesele proprii. Prețuri moderate. Condițiuni favorabile de plată. A apărut catalogul cel mai nou.

RENUMITELE
MOTOARE CU OLEU BRUT,
MOTOARĂ DE BENZINĂ, DE SINE UMBLĂTOARE,
(Selbstwander)
CELE MAI EXCELENTE TREERĂTOARE
(BATOZE) INSTALAȚIUNI DE MORI.

Pelângă cea mai mare garanție, în rate mai mulți ani să capătă din depositul

SVEDIA MOTORTELEP Budapest, VI., Lovag-utca 2.

Spese de consumație 1½ fileri. Fără control de finanți. Motoare în funcțiune se pot vedea și se pot furniza la moment. Garnituri cu vapor folosite și motoara se primesc în schimb.

NOUȚATE! Consumația cea mai eficientă. NOUȚATE! Catalog ilustrat gratuit.

ESSŐ és TÁRSAI INGINERI DIPLOMAȚI.
INTREPRINDERE TEHNICĂ

a d-ilor Andrei Esső și dr. Géza Pattantyus inginer-mecanic, Béla Marschallkó inginer-arhitect
(TELEFON „JÓZSEF” 28-85) (BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 14.)

Zidiri și aranjamente economice. Adăpătoare sistem „HORVÁTH-ESSŐ”
Aranjamente de transmisie electrică și de iluminare.

Plug german „M. C.” cu motor mână de benzină și cu tractor masiv și ușor. Motoare de olei brut suedeze.

Mașinării de muls din Dania sistem „MAX”.
Aranjamente de lăptărie combinată cu turbine de abure sistemul „BALTIC”

